

DRAUGAS

PERIODICALS
September 9, 2003
Vol. XCIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 9, 2003

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-08-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NR. 174
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Galvos skaudėjimo tvarkymas. Naujas skyrelis „Mūsų daržai ir darželiai“. Iš JAV LB Religinų reikalų tarybos veiklos. 2 psl.

Ar gyvenimas Lietuvoje gerėja? „Williams International“ istorijos antroji pusė. 3 psl.

Popiežiaus apaštalinės kelinės į Lietuvą dešimtmetį prisimenant. Marijos Vardo parapijos bažnyčiai Sasnavoje dar reikia daug darbo ir lėšų. 4 psl.

Pal. Jurgio Matulaičio skulptūra Šv. Antano bažnyčioje, Cicero. Žiūrovus užburiantis spektaklis: Maironio lit. mokykla pradeda naujus mokslo metus. 6 psl.

Sportas

* Maskvoje vykstančio Europos jaunimo (iki 23 metų) dviračių treko čempionato merginų sprinto varžybose lietuvė Simona Krupeckaitė iškovojo sidabrą.

* Miami (JAV) vykusiame Tarptautiniame sportinių šokių federacijos „Grand Slam“ varžybų serijos trečiajame rate klasikinių šokių programoje daugkartiniai Lietuvos čempionai Arunas Bižokas ir Edita Daniūtė iš Kauno „Sukurio“ klubo užėmė 4-tąją vietą.

* Pasaulio orientavimosi kalnų dviračiais taurės rato varžybose Šklarska Porenboje (Lenkija) ilgoje distancijoje puikiai pasirodė Ramūnė Arlauskienė, užėmusi aukštą 6-tąją vietą.

* Sekmadienio popietę sostinės Daukanto aikštėje, šalia Prezidentūros, pasibaigusio tarptautinio automobilio ralio „Aplink Lietuvą-2003“ nugalėtojai antrus metus iš eilės tapo pajėgiausiais Lietuvos lenktynininkais Rokas Lipeikis su šturmanu Renatu Vaitkevičiumi. Jie nugalėjo ne tik ralyje, bet ir ankščiau laiko užsitikrino čempionų vardus. Ralio nugalėtojas prezidentas Rolandas Paksas įteikė pagrindinį šių lenktynių trofėjų — įspūdingą Prezidento taure, kuri visiemis laikams lieka į iškovojo ekipažo nuosavybė.

Rokas Lipeikis (dešinėje) ir Renatas Vaitkevičius. Algirdo Sabaliausko (ELTA) nuotr.

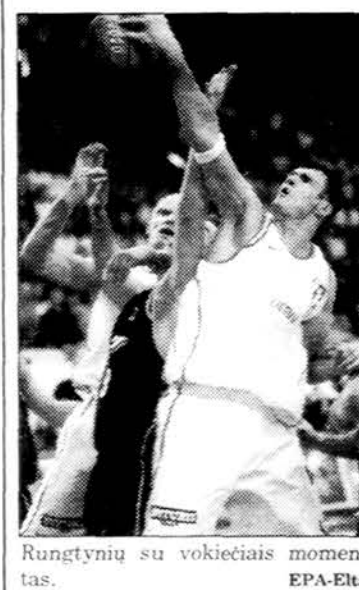
Lietuvos Prezidentūros Baltojoje saleje rodoma Katalikų Bažnyčios vadovo dovana Lietuvai — Šv. Mergelės Marijos su kūdikiu Jėzumi mozaika. Šventojo Tevo dovana — pašaukta nuo negandų apsaugoti Vilnių ir visą Lietuvą. Vatikano meno dirbtuvėse sukurta mozaika yra unikališios Madonos „Salus Populi Romani“ kopija. Anot legendos, „Madona Salus Populi Romani“ sukūrė evangelistas Lukas. Ji šimtmečius saugoja amžiną miestą nuo įvairiausių negandų. Tai viena labiausiai stebuklais ir malonėmis pagarsėjusių Romos Madonų, dažniausiai lankomų Italijos sostinės gyventojų ir tūkstantinių piligrimų minių. Mozaika puošia Šv. Mergelės Marijos Didžiąją baziliką.

Algirdo Sabaliausko (ELTA) nuotr.

Apie Lietuvos parkus — pasauliniame kongrese Afrikoje

Vilnius-Durban (Pietų Afrika), rugsėjo 8 d. (Elta) — Pietų Afrikos Durban mieste pirmadienį prasidėjusiame 5-tajame Pasauliniame parkų kongrese buvo pristatytos ir Lietuvoje saugomos teritorijos. Nukelta į 5 psl.

Lietuvos krepšininkai triuškina savo varžovus Europos čempionate

Rungtinių su vokiečiais momentas. EPA-Elta

Šiluvos atlidai — popiežiaus vizito Lietuvoje dešimtmečiui

Vilnius, rugsėjo 7 d. (BNS) — Sekmadienį prasidėję didieji Šiluvos atlidai šiais metais skiriamam popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje dešimtmečiui paminėti.

Kaip pranešė Kauno arkivyskupija, šiais metais Šv. Mergelės Marijos gimimo atlidai, dar vadinami Šiline, sutampa su popiežiaus apsilankymo Lietuvoje 10-mečiu. Šiluvos šventovė buvo paskutinė popiežiaus aplankyta vieta Lietuvoje

per 1993 metus vykusią kelionę.

Sekmadienį, pirmąjį atlidų dieną, buvo atidarytas ir pašventintas baigtas statyti dvisinis centras, kuris pavadintas Jono Pauliaus II vardu. Šiame centre nuo ankstyvo rudens iki vėlyvo pavasario gyvens Kauno kunigų seminarijos parengiamoji kurso studentai, o pasauliečiai, kunigai ir vienuoliai galės organizuoti seminarus, konferencijas. Vasarą centre galės

apsistoti piligrimai.

Paskutinę atlidų dieną, rugsėjo 14-ąją, vyks ir pagrindinis popiežiaus vizito Lietuvoje minėjimas — vidurdienį šv. Mišiose dalyvaus visi Lietuvos vyskupai bei Apaštalinis nuncijus, pamaldas tiesiogiai rodyt Lietuvos televizija.

Lietuvos kariuomenė rugsėjo 12-ąją organizuoja 70 kilometrų žygį iš Kryžių kalno į Šiluvą.

Nukelta į 5 psl.

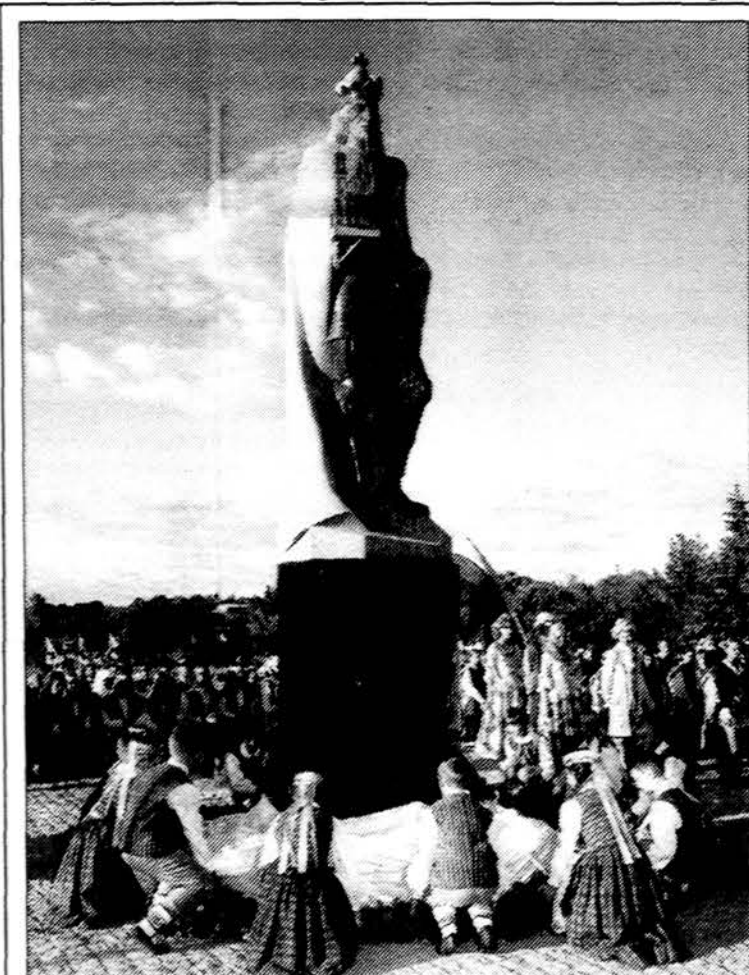
Padidės biudžetinių įstaigų darbuotojų atlyginimai

Vilnius, rugsėjo 8 d. (Elta) — Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas socialdemokratas Algirdas Butkevičius teigia, kad kitų metų valstybės biudžetas turėtų būti socialiai orientuotas.

Jis sakė, kad didesnių atlyginimų gali tikėtis mokslo institutų, aukštųjų mokyklų, socialinės globos ir rūpybos darbuotojai, bibliotekininkai, vidaus reikalų sistemos statiniai pareigūnai, pedagogai.

A. Butkevičiaus nuomone, valdantieji dauguma turės susitarti, kiek bus padidinti atlyginimai biudžetinių įstaigų darbuotojams.

Jis pažymėjo, kad kitais metais didžiąją biudžeto išlaidų augimo dalį sudarys žemės ūkis ir

Paminklas miesto įkūrėjui Lietuvos didžiajam kunigaikščiui ir Lenkijos karaliui Aleksandrui. Gintaro Lukoševičiaus („Panevėžio balsas“) - Eltos nuotr.

Panevėžio miestui — 500 metų

Panevėžys, rugsėjo 6 d. (Elta) — Rugsėjo 4-7 dienomis Panevėžys šventė miesto 500 metų jubiliejų. Visame mieste vyko gausybė renginių, skirtų garbingai sukakčiai paminėti.

Šventę prasidėjo ketvirtadienį iškilmingu miesto vėliavos pakėlimo ceremonijai Laisvės aikštėje. Savo apsilankymu mieste pagerbė prezidentas Rolandas Paksas, Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, kiti garbūs svečiai.

Daugiau kaip 200 atlikėjų

Panevėžio Laisvės aikštėje atliko specialiai miesto 500 metų jubiliejui sukurta „Odė Panevėžiui“.

Šeštadienį miesto Senvagės prieigos, priešais Laisvės aikštę, buvo atidengtas paminklas miesto įkūrėjui Lietuvos didžiajam kunigaikščiui ir Lenkijos karaliui Aleksandrui.

Seniausios mieste Šv. Petro ir Povilo bažnyčios mažytę kopiją delne laikantis karūnuoto ir šarvuoto kunigaikščio Aleksandro paminklą Nukelta į 5 psl.

norėtų šeštadienį Ženevoje susitikti su penkių nuolatinių JT Saugumo Tarybos narių užsienio reikalų ministrais ir pabandyti pasiekti su jais kompromisą JAV paruoštos naujos rezoliucijos dėl Irako klausimu.

ARTIMIEJI RYTAI

Ramala, Valarų Krantas. Palestinos savivaldos vadovas Yasser Arafat sekmdienį užsitikrins aukščiausio rango palestiniečių pareigūnų paramą, paprašė parlamento pirmininką Ahmad Qorei ministro pirmininko poste pakeisti Mahmud Abbas. A. Qorei kandidatui vienbalsiai pritarė Palestinos išsivadavimo organizacijos vykdomasis komitetas ir Y. Arafat judėjimo „Fatah“ centrinis komitetas, kurių susitikimai buvo surengti sekmdienį vėl vakare Ramaloje. Naujai išrinktas premjeras A. Qorei pirmadienį pareiškė, kad nėra prasmės formuoti naują vyriausybę, jei Izraelis nėra pasirengęs pakeisti savo politikos palestiniečių ir jų vadovo Y. Arafat atžvilgiu.

JUNGTINĖS TAUTOS

Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Kofi Annan pirmadienį pareiškė, kad

Lietuvos diplomatai tyko užsienio žvalgybos

Vilnius, rugsėjo 8 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamento pareigūnai šiemet nustatė bent 20 užsienio specialiųjų tarnybų mėginimų verbuoti Lietuvos diplomatus, rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

Apie tai praėjusios savaitės pabaigoje uždame posėdyje buvo informuoti Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai, svarstę diplomatinės tarnybos saugumo reikalus.

Padidėjęs užsienio žvalgybų susidomėjimas diplomatais siejamas su Lietuvos išliejimu į

Europos Sąjungą ir NATO. Neoficialiomis žiniomis, komiteto nariai informuoti, jog yra bandoma užverbuoti net ir aukščiausio diplomatinio rango pareigūnus.

Ypač pažeidžiami tampa tie diplomatai, kurie piktnaudžiauja tarnyba — juos lengviausia šantažuoti. Apie tai prabilta po to, kai paaiškėjo, kad keli Lietuvos konsulai užsiiminėjo šėšelinu verslu.

Nemažai diplomatų verbavimo atvejų pastebėta ne tik Rytų, bet ir NATO valstybėse. Nukelta į 5 psl.

Seimūnai nesutinka pratęsti gynybos politikos susitarimo

Vilnius, rugsėjo 8 d. (BNS) — Dauguma Seimo frakcijų nusprendė, jog nėra reikalo skubėti pratęsti 2001 metų pavašarį pasirašytą partijų susitarimą dėl gynybos politikos, numatantį, jog krašto apsaugai turi būti skirta ne mažiau kaip 2 proc. bendrojo vidaus produkto.

„Visos frakcijos, išskyrus Tėvynės sąjungos-konservatorių frakciją, pasakė, jog šis susitarimas galioja iki 2004 metų, todėl nereikėtų to klausimo eskaluoti“, pirmadienį po susi-

tikimo su frakcijų atstovais sakė Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Pasak jo, sprendimą dėl gynybos susitarimo pratęsimo ar jo atnaujinimo turės priimti ir naujos kadencijos Seimo išrinktos partijos.

Kiti Seimo rinkimai numatomi 2004 m. rudenį.

Seimo pirmininkas patikino, jog priimtą šiu metų biudžetą bus laikomasi susitarimo skirti gynybos išlaidoms ne mažiau kaip 2 proc. Bendrojo vidaus produkto.

Lietuvos kariai tęs tarnybą tarptautinėse užduotyse

Vilnius, rugsėjo 8 d. (BNS) — Prezidentūroje pirmadienį posėdžiavusi Valstybės gynybos taryba (VGT) nusprendė, kad Lietuvos kariai tęs dalyvavimą tarptautinėse misijose Balkanuose, Afganistane ir Irake, tačiau prisiminti naujų išpareigojimų Lietuvai kol kas neketina.

„Norime, kad tas lygis būtų išlaikytas. Papildomų išpareigojimų mes neplanuojame prisiminti“, sakė krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius.

Jo teigimu, kitąmet Lietu-

vos kariai toliau dalyvaus operacijose Balkanų regione, Irake ir Afganistane.

Šiuo metu į 13 tarptautinių operacijų yra išvykę 271 Lietuvos karys.

Šiais metais visų Lietuvos tarptautinių misijų finansavimas nesiekia 20 milijonų litų.

Nors kitais metais gali tekti atnaujinti kai kurių karių turimą techniką, tačiau ministro L. Linkevičiaus teigimu, finansavimas išliks toks pat kaip ir pernai.

Prezidento patarėjas siunčiamas „į žvalgybą“ Irake

Vilnius, rugsėjo 8 d. (BNS) — Lietuvai tebesvarstant savo nuolatinio atstovo siuntimą į Iraką, į šią pokonfliktinių sunkumų kamuojamą Vidurio Rytų valstybę apsiųžvalgyti siunčiamas prezidento Rolando Pakso patarėjas užsienio politikos

klausimais Alvydas Medalinskas.

Jis negalėjo pasakyti, nei kada jis vyks į Iraką, nei kiek laiko truks jo vizitas. Patarėjas taip pat negalėjo pasakyti, kiek kainuos jo apsilankymas šioje valstybėje. Nukelta į 5 psl.

JAV prezidentas siekia visuotinės paramos pastangoms atstatyti Iraką

Vašingtonas, rugsėjo 8 d. (Reuters-BNS) — JAV prezidentas George W. Bush, jaučiantis vis didesnį visuomenės spaudimą dėl Irako, sekmdienį vakare paprašė Kongreso skirti 87 mlrd. dolerių JAV kariuomenei Irake išlaikyti ir Irako atstatymui bei paragino Jungtines Tautas pamišti praeities nesutarimus ir ištieti pagalbos ranką.

„Šis išpareigojimas sunkus ir brangiai atsieinantis, tačiau priderantis mūsų valstybei, ir labai svarbus mūsų saugumui“, sakė G. W. Bush per 18 minučių kreipimąsi, kuris buvo rodomas per pagrindinius TV žinių kanalus. Šia kalba prezidentas siekė nuraminti amerikiečių bugštavimus dėl pokario Irake tvyrančio chaoso ir kasdienių išpuolių prieš JAV karius.

Valstybei rengiantis minėti antrąsias 2001 metų rugsėjo 11-osios teroro išpuolių metines, G. W. Bush paprašė amerikiečių

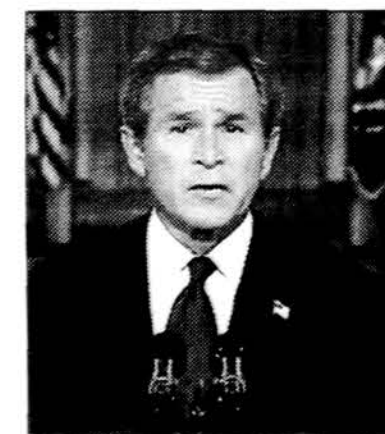
turėti daugiau kantrybės ir išsėję, kad dėl partizanų, kurie „nori priversti mus pasitraukti iš Irako dar neatlikus darbo“, greičiausiai nepavyks išvengti naujų aukų.

„Laisvės priešai ten įnirtingai priešinosi, ir jie turi būti nugalėti. Šiam tikslui įgyvendinti reikės laiko ir tai pareikalaus aukų. Tačiau mes padarysime viską, kas būtina, ir skirsime tam tiek pinigų, kiek reikės, kad pasiektume šią būtina pergalę kare su terorizmu“, sakė prezidentas.

G. W. Bush neužsiminė apie jokią galimą amerikiečių pajėgų išvedimo iš Irako tvarkaraštį ir nenurodė, ar JAV vadovaujamos okupacinės pajėgos gali greitai laiku aptikti šioje valstybėje masinio naikinimo ginklus.

Prezidentas sakė, kad šiuo metu Irake esančių 130,000 amerikiečių karių turėtų pakakti.

Pasak G. W. Bush, arti-

George W. Bush

miausiu metu jis pateiks Kongresui prašymą skirti 87 mlrd. dolerių, iš kurių tam tikra dalis bus numatyta Afganistanui.

Iš šios sumos 66 mlrd. dol. bus kirti JAV kariuomenės dislokavimo ir žvalgybos operacijoms, sakė G. W. Bush.

Dėl šių papildomų išlaidų šalies biudžeto deficitas pirmą kartą gerokai viršys pusę trilijono.

Stasė E. Semėnienė

Ar gyvenimas Lietuvoje gerėja?

Jeigu šio klausimo nekar-
toja kiekvieno užsienio lietu-
vio lūpos, tai jis visada yra
mintyse. O atsakymai į jį —
įvairiausi. (Atrodo, tartum du
asmenys turi tris nuomones...)

Nuvykę Lietuvon kaip turis-
tai, susidaro vienokį vaizdą, o
paviešę pas savo gimines
kaime, įgauna visiškai prie-
šinga požiūrį. Tuo tarpu asme-
nų, lankančių Lietuvą globo-
jamus našlaičius, apleistus
vaikus, mokyklas, nuomonė,
nors sviri ir patikima, papras-
tai nebūna labai saulėta.

Turistui keliaujant po Lie-
tuvą (ypač nuvykus po ilges-
nio nesilankymo), akys raib-
ta nuo visur aiškiai matomos
dideles pažangos: Vilnius gra-
žėja ne žingsniais, o šuoliais;
Kaunas keliai iš pilkų, niūrių
pastatų snaudulio; Trakai ste-
bina savo vakarietiški įren-
gimų vasarviečių patogumu; Pa-
langa ir Nida auga, plečiasi,
visur dygsta gražios, moder-
niškos architektūros, Euro-
pos vilų stiliaus vasarvietės.

Miestuose parduotuvės
tiek pripildytos įvairiausiomis
prekėmis, kad, jeigu juse
kasko nerandi, tai to daikto
tiek ir tereikia... Šitoks spal-
vingas, turtingas reginys lydi
ir džiugina kiekvieną užsie-
nietį, atvykusį į Lietuvą. Prieš
Mindaugo karūnavimo 750
metų jubiliejų Lietuva dar
labiau pasitempė, dar labiau
pasiruošė priimti užsienio
svečius.

Tačiau kai kurie žymūs ir
paprastai labai objektyvūs lie-
tuviai, grįžę apsigyventi Lie-
tuvą (daugiausia iš Jung-
tinių Valstijų), tvirtina, jog
„Vilnius, tai dar nėra visa Lie-
tuva!“ Pagal sostinę gyvenimo
Lietuvoje, ypač jos provincijo-
je, spręsti neder.

Ir kaip surasti tą aukso
vidurį, kokiū būdu nutverti tą
stebuklingą giją, vedančią į
„tikros tiesos kamuolį“?

Gal verta pažvelgti, kokia
nuomonė yra Lietuvoje gyve-
nanciu mūsų tautiečių?

Vargiai ir ten ieškotume
vieningo atsakymo, nes vaiz-
das — daug margesnis už ge-
nį! Vieni džiaugsmingai tvirti-
na, kad padėtis visgi gerėja;

kiti tebeašaroja — „viskas
labai blogai, nėra darbu!“

O štai ir keli pasisakymai
sėkmingai dirbančių bei savo
namelių turinčių. Jų nuomone,
imant visos šalies mastu, pa-
dėtis tikrai gerėja. Pernai
ekonomika paaugo 9 procen-
tus; šiemet pranašaujama,
kad pakils bent 6,5 proc. Yra
labai daug parduotuvių su

brangiomis prekėmis. Jeigu

jose nebankrutuoja, vadinasi,
yra ir daug pasiturinčių pir-
kėjų, kuriems tokios kainos
nėra neprieinamos.

Per pastaruosius penke-
rius ar šešerius metus benzi-
nas pabrango dvigubai, tačiau
mašinų gatvės ir keliuose ne-
tik nesumažėjo, bet žymiai pa-
daugėjo — Vilnius jau gerokai
vargsta nuo dažnų judėjimo
„kamščių“.

Statoma daug naujų par-
duotuvių, pramogų centrų,
privatų gyvenamų namų, bet
ne visur tokiu mastu, kaip
Vilniuje. Visi žino, kad Vilniui
valdžia skiria daugiau pinigų,
nuskriaudžiant kitus miestus
bei rajonus. Pavyzdžiui, 2009
m. Lietuvos tūkstantmečiui
paminėti (1009 metais Lietu-
vos vardas pirmą kartą pami-
nėta rašytiniuose šaltiniuose),
Vilniui vėl paskirta nemaža
suma litų. Tačiau tokia proga
turėtų būti atsižvelgta į visus
Lietuvos miestus bei vietoves
— visame krašte turėtų būti
atlikti pagerinimai, pagrazi-
nimai. Juk tai visos valstybės
mokesčių mokėtojų pinigai,
tad visi vienodai turėtų jais ir
pasinaudoti!

Deja, tokio išmintingo lėšų
paskirstymo dar negreit, atro-
do, bus sulaukta, nes šiuo me-
tu beveik visos lėšos skiriamos
tik vienam Vilniui — numa-
toma statyti naują tiltą per
Nerį, atnaujinti Gedimino
prospektą (iš dalies tas jau at-
likta), užbaigti Valodų rūmų
statybą... Tiesa, Kaune žada-
ma suremontuoti Konstantino
Mikalojaus Čiurlionio muzie-
jų, o kituose miestuose — turbūt
visai nieko arba labai nedaug.

Daug žmonių Lietuvoje
taupo JAV dolerius, bet doleris
neseniai buvo nuo 4 litų
nukritęs iki 2,9 Lt. Nepai-
sant, kad šiuo metu jau vėl pa-
kilo iki 3,15 Lt, bet visgi žmo-
nėms — aiškus nuostolis.
Vis dėlto daug kas tiki, kad
doleris atsigaivins iki savo buvu-
sio lygio ir vilties dėl su-
mažėjusių santaupų nepran-
danda.

Per pastaruosius metus
daugelis Lietuvoje užsitikrino
pragyvenimo lygį, tik dėl jo
dirbti tenka daug ilgiau ir
sunkiau. Kainos po truputį vis
kyla, o atlyginimas už darbą
palaiptai mažėja. Be abejo-
nės, gyvenimas gerėja, bet ne
visiems vienodai, tad nereikia
stebėtis, kad daug žmonių to
geresnio gyvenimo ieško už-
sienyje, išvykdamis iš savo tė-
vynės ir legaliais, ir nelegali-
ais keliais.

Nukelta į 5 psl.

„WILLIAMS“ ISTORIJS ANTROJI PUSĖ

ANDRIUS KUBILIUS

Tėvynės sąjungos pirmininkas

Rugpjūčio 19 d., po susiti-
kimo su prezidentu R. Paksu,
generalinis prokuroras Anta-
nas Klimavičius žurnalistams
pareiškė, kad tyrimo metu nu-
statyta, jog „Mazeikių naftai“
padaryta 800 mln. litų nuosto-
lio dėl tyčia vykdytų nusikals-
tamų veiksmų. Iš viso bendro-
vei padaryta 1,5 mlrd. litų ža-
los. A. Klimavičius sakė, kad
turtas buvo iššvaistytas, pasi-
savinatas bei prarastas dėl ydingų
Lietuvos įstatymams priešta-
raujančių sutarčių, kuriose
užprogramuota žala, pasirašo-
mo. Pasak A. Klimavičiaus, iš
viso šioje byloje atsakomybėn
ketinama patraukti apie 20
asmenų, tarp jų du ministrus
ir vieną viceministrą.

Jau ir pats generalinis
prokuroras Prezidentūroje kalb-
jo miglotai, bet po to sekė ko-
mentarai žiniasklaidoje jau
galutinai viską supainiojo.

Sakykim, A. Klimavičius ne-
paaiškino nei kas yra ta 1,5
mlrd. litų žala, nei kaip ar ka-
da ji susidarė. Iš jo kalbos nė-
ra aišku ir kas ją galėjo pasi-
savinoti. Tuo tarpu apžvalgi-
ninkai jau režė, kad tuos pu-
santro milijardo išsivežę ameri-
kiečiai („Williams“) ar pasisa-
vinę buvę konservatorių minist-
rai. Bet kuriuo atveju tie mili-
jardai esą paimti iš biudžeto ir
tokie būdą užgule Lietuvos
mokesčių mokėtojų pečius.

Tikrovė yra gerokai kitokia

Nors tai ir atrodo labai
paprastai ir todėl nelabai įdo-
miai, bet 1999 m. pasirašius
sutaris su „Williams“, iš biu-
džeto nebuvo paimtas nei vie-
nas litas. Buvusi konservato-
rių vyriausybė tik paskolino ir
garantavo paskolų (niekam
nieko neatidavė) „Mazeikių
naftai“ (ne „Williams“) už maž-
daug 1,5 mlrd. litų. Sutartys
numatyta, kad paskolintos
lėšos bus pradėtos gražinti
2004 m. Šiuo metu Vyriausy-
bei „Jukos“ valdoma „Mazei-
kių nafta“ tebemoka nemen-
kas palūkanas.

Skolinti pinigus ir garan-
tuoti paskolas „Mazeikių naf-
tai“ Vyriausybė buvo priversta
dėl to, kad įmonė dirbo nuos-
tolingai (vien per 1998-1999
m. daugiau kaip 220 mln. litų
nuostolių), jos turtas buvo
grobstomas ir pasisavinamas.
Be to, 1998 m. sąjungus į vie-
ną „Mazeikių naftos“ koncer-
ną, „Mazeikių naftos“ perdir-
bimo gamyklą, Būtingės ter-
minalą bei Biržų naftotiekį, jį
prislegė ir Būtingės terminalo
statybos skolos (apie 1,1 mlrd.
litų), dėl to koncernui katastro-
fiškai truko apyvartinių lėšų.

LIETUVIŠKUMO ŽENKLŲ BEIEŠKANT

DOVILĖ PETKŪNAITĖ,
RITA KUCHARČIKAITĖ

Nr. 7

Gaila, bet daug, brangių
vokiečių ir kitomis kalbomis
parašytų, knygų kabo metu
zuvo. Dabar, šiomis dienomis,
jos turėtų neįkainojamą litem-
tūrinę vertę. Ten buvusius
paveikslus žmonės išsidailio, o
mes 1944 m. iš kaimo, palikę
ir baldus, ir paveikslus, ir
knygas, išvaziavome į Kauną
ir ten gyvenom“, — tesia sūne-
nas.

Rašytojas Jurgis Savickis,
palikęs savo gimtinę ir išva-
žiavęs į Monte Karlo, nenuri-
mo, o įkūrė lietuvišką sodybą
„Ariogala“, kad bent mažas
tautiškai įrengtas kampelis
jam primintų tėvynę.

Idomu, ar mūsų bendra-
keleivis žada grįžti į Lietuvą?
„Labai daug kas iš Lietuvos

važiuoja dirbti į Karaliaučių.
Aš Kaune turiu butą, ten gy-
vena sūnus“.

Visų svarbiausia, kad su
sūnumi nuo pat mažens buvo
kalbama tik lietuviškai. Nors
vaikas Karaliaučiuje lankė ru-
sišką vidurinę mokyklą, bet
Kaune baigė Žemės ūkio aka-
demiją, įsidarbino ir tvirtai
pasirinko vieną jam svarbesnę
kalbą: bendraują ir rašo tik
lietuviškai. Kadangi A. Savic-
kio žmona iš dalies ukrainietė,
iš dalies estė, iš dalies rusė,
tai suprantama, jog vaikas
nebuvo vertiamas rinktis to,
ko nenori, — jis puikiausiai
išmoko ir gerbia abiejų tėvų
gimtąsias kalbas.

Iš tikrųjų, ar tėvas turi
šeimoje įtakos dėl kalbos ir

Vaikutis Vilniaus gatvėje pardavinėja mamos darželio gėles, kad visai šeimai gyvenimas būtų sotesnis.
Algirdo Sabaliausko (Elta) nuotrauka.

tai, kad per didįjį privatizavi-
mą Lietuvoje dirbtinai prie
bankroto privesta ištis ne-
mažai klestinčių įmonių.

Niekas nesako, kad „Ma-
zeikių naftos“ bylos tirti ne-
reikia. Iki jos supratimo
būta ištis nemenukų grobsty-
mų. Vien Kiešų šeimos trage-
dija tai rodo. Bet Generalinės
prokuratūros dalyvavimas pre-
zidentinės partijos viešųjų
ryšių bendrovės vaidmenyje
ištis yra sunkiai suvokiamas
reiškinys. Ketverių metų se-
numo praeities atgaivinimas —
tai politinis žingsnis, kuriuo
siekiama priešrinkiminį
šalies politinį žemėlį išva-
lyti nuo stipresnių priešininkų
savo ypač silpnai atrodančiai
partijai.

Vel atgyja ir kai kurie dar
nau „Lukoil“ ir „Williams“
kovos laikais įdiegti stereoti-
pai. Tvirtinama, kad visa „Ma-
zeikių naftos“ istorija — ištisa
nesėkmė be nė vieno švieses-
nio potėpio. Kartais tai net pa-
vadinama arba „ciniškiausiu
politikų poelgiu po nepriklaus-
omybės padovanojimo Sovie-
tų Sąjungai prieš II pasaulinį
karą“, arba tiesiog menkos
konservatorių įžvalgos padari-
niu („Veidas“, 2003.08.28).

Darant tokius plačius api-
bendrinius, reikėtų aptarti
bent du, mano galva, ypač
svarbius dalykus. Pirmiausia,
neturėtume pamiršti, kad
„Mazeikių naftos“ krizė sutapo
su 1999-ųjų finansine krize
Lietuvoje. Abi krizės buvo tar-
pusavyje susijusios — labai
abejotina, ar buvo galima jas
įveikti atskirai. Turint galvoje
ypač sunkią tuometinę krašto
finansinę padėtį, nelabai įtiki-

namai skamba kalbos, kad, esant
tokiai neapibrėžtai šalies fi-
nansų būklei, buvo galima
rimtai svarstyti apie naują
„Mazeikių naftos“ privatizimo
konkurso skelbimą, kai ne vie-
nas konkursas anksčiau, ir
esant stabilėms padėčiai, jau
buvo žlugęs.

Šiandien tie sunkumai jau
užmiršti. „Mazeikių nafta“ ne-
jaucia jokio ūfatos stygiaus,
todėl atrodo, kad ir tuomet
koncerno reikalai galėjo būti
sutarvinti labai paprastai ir
pagal vadovėlinę teoriją. O tuo-
met nieko nedarymas reiškė
valstybės bankrotą ir provaka-
rietiškos krypties praradimo
riziką. Geresnių sprendimų
niekas nesulė. Padėtį galėjo
stabilizuoti tik sunkūs ir
ryžtingi sprendimai. Juos teko
daryti jau po R. Pakso pasi-
traukimo dirbusiomis Vyriausy-
boms. Jų dėka jau šiandien
esame ant euroatlantinių ben-
drių slenkstio. Galima tik spė-
lioti, kaip būtų pakypė reika-
lai Lietuvoje ir ne vien tik joje,
jei tie sprendimai nebūtų pa-
daryti.

Kitas dalykas, kad „Ma-
zeikių nafta“ negalima žiūrėti
vien tik kaip į eilinę privati-
zuojamą įmonę ir konservato-
rių sėkmes ar nesėkmes, jų
„naivumą“ ar „ciniškumą“ ver-
tinti vien pagal tai, kas valdo
įmonę ir kaip jai sekėsi.

Jau aptarėme „Mazeikių
naftos“ finansinės būklės są-
sajas su 1999 m. Lietuvos
finansų krize. Ne mažiau svar-
bios ir politinės sąsajos. Vargu
ar kas nors ryžtųsi neigti, kad
„Lukoil“, Rusijos energetikos
ministerija bei kai kurios kitos
Maskvos įstaigos darė viską,

bendrauti su aplinkiniais.

Tai ką pasakyti apie Tolminkiemio lietuvių?

Juk mūsų kelionės tikslas
— pavaikščioti K. Donelaičio
pedomis, praturtinti dvasinį
pasaulį, o svarbiausia — su-
rasti tuos vietinius gyventojus,
kurie dar išdrįsta save laikyti
lietuviais.

Ir suradome: iš Lietuvos
mes buvome pirmosios atvy-
kėles, kurios peržengėme jų
namų slenkstį ir pamatėme
tai, ko nesitikėjome. Štai ko-
dėl, grįždamos namo, norė-
jome išgirsti kitų žmonių, pro-
tingų, išsilavinusių, neabe-
jingų taltinkų, nuomonę
apie Tolminkiemio likimą.

Štai Vilniaus „Alko“ klub-
as, kuris kasmet mus kviečia
į taktas, jau trisdešimtą kartą
važiuoja tvarkyti Tolmin-
kiemio ir Lazdynėlių aplinkos.
Klubo nariai niekuo nesistebi,
nes aiškiai suvokia, kad da-
bartiniai Mažosios Lietuvos,
ypač Tolminkiemio, lietuviai

tapo susidariusių istorinių
aplinkybių aukomis. Juk čia
nebera nė vieno K. Donelaičio
laikų palikuonio, o užplūdę
persikėlėliai — pabėgėliai, ku-
rie apsigyveno laikinai, paskui
apsiprato ir pasiliko. Iš pra-
džių jie buvo atsargūs ir ne-
patikūs, apimti baimės, bet
vėliau apmirus, tačiau liko šiam
kraštui svetimi, abejingi be-
veik viskam, o baisiausia —
istoriniam paveldui. Taip pa-
lengva mirė lietuviškos tradi-
cijos, gimtasis žodis ir netvir-
tai išmokti poteriai. O aplin-
kui nė vienos lietuviškos mo-
kyklos, nė mažiausios bažny-
tėlės. Tai mes pamatėme savo-
mis akimis.

Tai kas jie, tos lietuviškos
kilmės lietuviai? Daugelis jų
nežino, mes taip pat. Nesu-
randa tinkamo žodžio ir profe-
sorius J. Girdžiavskas, ir teis-
mo ekspertas, tyrinėjęs poeto
rankraščius, O. Dambraus-
kaitę, ir daug metų Karaliau-
čiuje gyvenantis A. Savickas,
ir pagaliau Napoleonas Kit-

kauskas, K. Donelaičio bažny-
čios atstatymo autorius, mus
lydėjęs kelionėse.

Iš tikrųjų, kaip juos pava-
dinti? Ar galime aiškiai, nu-
stebti ar net piktintis? Leng-
viausia — pasmerkti, bet ar
turime teisę?

Tai gi, mūsų galvose su-
maištis, minčių blaškymasis,
daugybė klausimų širdyje: ar
ir mes, gimusios ir užaugusios
Tolminkiemyje, didžio Poeto
žemėje, būtume taip pat pa-
niekinusios protėvių kalbą,
tradicijas, moralę. Ar ir mes
lengva širdimi praeitume pro
K. Donelaičio šventorių, nė
karto ten neužsukdamos?!

Pamąstymai sugrįžus

Visi gamtos kampeliai gra-
žūs. Bet vasaros pradžioje jų
grožis savitas. Tolminkiemio
medžiai džiaugsmingai ošė,
nuprausti šilto vasaros lie-
taus, o lapai, mirgėdami įvai-
riausiais žaliais atspalviais,
blizgėjo, tarsi medum patepti.

Tačiau šią harmoniją ir

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

POPIEŽIAUS APAŠTALINEI KELIONEI Į LIETUVĄ PAMINĖTI

Lietuva, Lietuva, girdžiu tavo balsą... kalbėjo šventasis Tevas Jonas Paulius II, 1991 m. birželį lankydamsis Lomžoje. Praėjus dvejiems metams, jis iš arti išvydo ir mūsų šalies veidą leisdamas čia gyvenantiems krikščionims tiesiogiai patirti jo asmenybės ir per jį veikiančios Dievo Malonės ženklus. Vyriausias Katalikų Bažnyčios ganytojas, 1993 m. rugsėjo 4 d. pirmą kartą istorijoje atvykęs į Lietuvą, Vilniaus oro uoste kalbėjo: „Nepaprastai jaudindamasis ką tik pabūciau Lietuvos žemę, — dėkoju Dievui už man duotą malonę atvykti pas jus. Troškėte troškau aplankyti ypąc man brangią jūsų žemę!“. Lietuviai sutiko šventąjį Tėvą su būdingu svetingumu ir nuoširdumu.

Iš dešimties metų perspektyvos žvelgdami į tas nepaprastas dienas, kai šventasis Tevas vaikščiojo tarp mūsų, pasitenkime giliau suvokti jo žodžių ir jo įkvėptų pokyčių katalikų ir visos visuomenės gyvenimo prasmę. Ne visi tuomet įstengė jo žodžius įsijoti į širdį, ne visi protus pasiekė ir sąžines pažadino su didele meile tarti Jono Pauliaus II paraginimai. Todėl prisiminkime juos, atsižvelgiant į tai, kaip jie veikia mūsų šiuolaikiškos bažnyčios mąstymą, kaip augintų kaip krikščionis, kaip dvasiškai prisikeliantis stiprėjantis tautos žmonės.

Visų pirma šv. Tėvo atvykimas mums aiškiai parodė, kad Lietuvai, kuriai buvo bandyta prievarta atskirti nuo Romos, nuo krikščionijos, plačiai atsivėrė Visuotinės Katalikų Bažnyčios durys. Bažnyčios visuotinio dvelkimas džiaugsmu užtvindė mūsų žmonių širdis. Išgyvenome nuotaiką, kokia apima vaikus, sutinkančius grįžtantį juos mylintį tėvą, kuris visą laiką rūpinosi, dėl jų sielos, jiems visokiems būdais stengėsi padėti. Lietuvos jaunimui popiežius kalbėjo: „Kaip Petras, ateinu skelbti Kristaus, jūsų padrasinti, kad sekumete pėdomis To, kuris duoda vienintelę tikrąją viltį.“

Po kiekvieno reikšmingo visuomeninio pasikeitimo žmogaus elgesys ir siela būna žaidžomi. — su Gerojo samariečio jautrumu šv. Tevas įvertino mūsų visuomenės dvasinę būklę. Tačiau jis nevertėsi ir negraudino prisiminimais apie skaudžią

praėjities patirtį. Kryžių kalnė giliai sujudintas šio lietuvių tikėjimo liudijimo, popiežius kalbėjo: „Kryžiaus pamokos yra 'Dievo' galybė ir Dievo išmintis' (1 Kor. 1,24). Čia ir yra Gerosios Naujienos esmė, leidžianti suprasti, kas yra Dievas ir kas yra žmogus“.

Šventasis Tevas atvyko mums priminti, kad Bažnyčios moksle yra „teisingų principų ir tinkamų kriterijų“, kuriais turėtų būti grindžiamas tautos laisvės ir kūrybos kelias. Visų jo kalbų, anuomet pasakytų Lietuvoje ir šiandien dažnai kartojamų, svarbiausia mintis — raginimas kurti „naują žmogų“. Tai Šventojo Rašto šerdis: „apsivilkite naują žmogumi, sukurtu pagal Dievą teisume ir tiesos šventume“ (Ef 4,24). Ką reiškia būti „nauju žmogumi“? Šv.

Tevas aiškiai ir nedvejodamas nurodė nesenstantį ir nenykstantį šaltinį: „Evangelija, ši tikro atsinaujinimo ir vilties naujiena, tebėra svarbi kiekvienai epochai ir kiekvienam asmeniui. Paverskite ją kasdienio gyvenimo norma“.

Tai itin aukšti, net radikalus reikalavimai, tačiau jie — vienintelis kelias į tikrąją žmogaus laimę ir laisvę. Mūsų tautos nepriklausomybės kelyje jau parodė, kad ant piktžolių bei usnių neauga vaisiai, kurie maitintų ir augintų žmogų. Šventojo Tėvo žodžiai, pasakyti jaunimui prieš dešimt metų, labai aktualūs ir šiandien: „Veltui ieško laimės tie, kurie paisyti vien tik sąvokas ir klausosi klaidingų pranešimų balso, eina vartojimo keliu, egoizmaus laiko gyvenimo būdu, abejingai religijai. Veltui kai kurie ieško laimės ir skaudžiai nusivilia, tikėdamiesi ją rasti sektose, kurios žaidžia su žmogumi, siūlo egzotikos ir magijos pokštus...“

Nuo šių klystkeluose augančių medžių nurašyti vaisiai tuotųjų jau baisiai apkarsta. Kai kurie šiuolaikinio jaunimo brožai, — sakykim, narkotikų platinimas ir vartojimas, dirbtinio rojus paieškos, seksas ir pornografijos turgus, nepilnametėjų savivalė ir nusikaltimai, savijudybės, — slepia gilią ir siaubingą tuštumą, vertybių krizę, kuri neišvengiamai veda į moralinę suirutę.“

„Naujas žmogus“ negali būti kuriamas be aiškaus supratimo ir apsisprendimo. Kiekvieno sąžinėje įrašyti prigimtinių dėsnių padeda

Popiežius Jonas Paulius II meldžiasi prie Aušros Vartų Šv. Mergelės Marijos paveikslu Vilniuje. Eltos nuotr.

išlaikyti ir kurti žmoguje harmoniją, kurios dėka pasiekiami darnos visuomenėje. Neįmanoma šių dėsnių pakeisti „modernesniais“ — patrauklesniais ar patogesniais. Visi pakaitalai tėra trumpalaikiai, palieka sužalotą dvasią ir sulaužytą gyvybę. Tikrosios žmogaus laimės pamatas, pasak šv. Tėvo: „Bendramogiškųjų dorybių ugdymas ir stiprinimas, sąžiningumas, garbingumas, darbštumas, tvarkingumas, pastitėjimas, tarnavimo dvasia, nuoširdumas, pagarba, santūra, kilniadvasiškumas, teisingumo ir atsakomybės jausmas, dvasinė pusiausvyra, romumas, atvirumas — štai kai kurie 'naujojo žmogaus' būdingieji bruožai. Būtent tokio žmogaus jūsų tevyneje labiausia reikia, kad būtų užtikrinta gerovė ir taika“.

Žmogus yra Žemės veido puošmena ir pasididžiavimas. Deja, kartais jis tą veidą sudaro. Mūsų visuomenė atsinaujina žmogaus dėka. Tačiau atsinaujina tik tiek, kiek atsinaujina pats žmogus, paklusdamas Dievo Dvasiai. Todėl šventasis Tevas taip ugingai kreipiasi į viso pasaulio jaunus žmones. Jis šauktė šauktė ir Lietuvos jaunimui: „Atidarykite duris Kristui! Būkite pirmieji šaukliai naujosios evangelizacijos, kurios dabar taip stinga jūsų tevynei, Europai ir pasauliui! Kviesdamas jaunimą „darbuotis, kurti tikrai laisvą, vieningą žmonių“, popiežius ypatingai dėmesį kreipia šeimai, vadinamąs ją „pirmąja namų Bažnyčia, kur prasideda naujosios kartos evangelizacija“. Šeimos darba ir patvirtina nesugriaujamus pamatus žmogui ugdyti ir suteikia jėgą atsilaikyti prieš visas pasaulio negeroves.“

Naujas žmogus kuria mūsų laisvės pilnatvę, žengdamas Evangelijos tiesą grįstą keliu, paklusdamas sąžinės balsui ir sąmoningai prisiekęs atsakomybę. Nauja žmogų ugdymo tikėjimas. „Linkiu jums, — sakė šv. Tevas, — kad šis tikėjimas visada būtų jūsų galia, kuria galėtumėte dvasiškai ir išoriškai atkurti savo tėvynę, savo gyvenimą, savo lietuviškąjį ir krikščioniškąjį identitetą Bažnyčios, mūsų motinos, Europos ir žmonijos labui“. Šiandien pildosi popiežiaus linkėjimai — Lietuvai atsiveria Europos erdvė. Europos mums reikia, idant kurtume saugesnį, soresnį rytojų. Tačiau ir mes reikalingi Europai, į ją at-

sinešame savąjį religinį, tautinį bei kultūrinį lobį. Prisiminkime popiežiaus žodžius, pasakytus senjojo Žemyno Rytų ir Vakarų, pasitiktį savo ilgą krikščionišką tradiciją, Lietuvą gales iš naujo eiti vienybės atkūrimo keliu, darniai bendradarbiauti su kitomis Europos tautomis. Ženkite šiuo keliu, brangieji, broliai, seserys!“

Šventojo Tėvo žodžiai buvo pranašiški. Europos susivienijimas teikia džiaugsmą, o kartu ipareigoja. Ipareigoja išlaikyti savo religinę tapatybę ir prisidėti prie Europos krikščioniškosios tradicijos palaikymo. Kaip liudija Europos istorija, krikščionybė du tikstantčius buvo ir lieka svarbiausias jos veiksnys. Ši birželį paskelbtame apaštaliname paraginime Ecclesia in Europa (Bažnyčia Europoje) popiežius rašo: „Krikščioniškasis tikėjimas suformavo kontinento kultūrą ir yra neatskiriama susietas su jo istorija (...), nepaisant skausmingo pasidalijimo tarp Rytų ir Vakarų, krikščionybė tapo pačiu europiečių religija. Netgi moderniais dabartiniais laikais, kai religinė vienovė vis labiau skaidosi (...), tikėjimo vaidmuo išlieka reikšmingas“.

Šventasis Tevas ir šiandien neužmiršta Lietuvos, mato mūsų tevynę tarp Europos šalių. Beveik kiekvienos audienijos metu kaip pagarbos ir meilės ženklas mums, kaip vienybės ir tėviškos globos išraišką iš jo lūpų nuskamba lietuviškas „Garbė Jėzui Kristui“.

Prisiminkime šią brangią dovaną — šventojo tėvo pagarbą, meilę ir globą. Tepadrąsina ji mus tapti naujais žmonėmis naujojoje Europoje. 1993 metais atsisveikinant su Lietuva, jo pasakyti žodžiai kviečia: „Brangūs broliai ir sesės, reikia atverti duris kitiems akiraciams. Šiam tikslui Bažnyčia siūlo remtis Evangelija, kuri yra šviesa, apšviečianti žmogaus vertybių visuomeninės pažangos kelią. Šiame kelyje kiekvienas asmuo pripažįstamas kaip gyvojo Dievo lietuvių sugebės kurti gerą, vieningą ir taikų gyventi. Šiuos nuoširdžius linkėjimus telydi mano palaiminimas“.

Prisidedami prie labai brangaus popiežiaus kvietimo ir palaiminimo, mes raginame kiekvieną tikintįjį apmąstyti kilnias, svarias, gydančias šventojo Tėvo mintis — mūsų dvasinio augimo gaires.

Lietuvos vyskupai

TRUMPAI APIE SASNAVOS PARAPIJĄ

Sasnavos parapija turi gražiausią neogotikinio stiliaus bažnyčią visoje Vilkauskio vyskupijoje. Bažnyčios bokštas yra 60 metrų aukščio, matomas iš visos apylinkės. Parapija turi apie 2,000 parapijiečių, kurių dauguma yra žemdirbiai, todėl šiuo metu gyvena gana skurdžiai. Kadangi bažnyčia buvo nerenovuota daugiau nei 30 metų, teko neatidėliojant pradėti bažnyčios remontus. Per tuos 5 metus pakeitėme bažnyčios stogą, sutvarkėme bažnyčios pamatus, nuvalėme bažnyčios fasadus, nuvalėme bažnyčios bokštą, dekoru elementus. Kai kuriems darbams teko dėl bažnyčios aukščio samdyti net alpinistus.

Praėjusiais metais pakeitėme senas medines bažnyčios grindis, kurios buvo visiškai supuvusios ir dažnai įlūždavo tiesiog po žmonių kojomis. Sudejome akmenis masės plytelių grindis, padarėme naują marmuro altorių, padarėme naują bažnyčios elektros instaliaciją ir įgarsinimą, iš dalies išdėžėme bažnyčią.

Šiuo metu didžiausia problema yra bažnyčios langai, kurie dėl konstrukcijos silpnumo ir laiko yra visiškai susidėvėję, stiklai tiesiog krenta į bažnyčią, tuo sukeldami pavojų ir pamaldas susirinkusiems žmonėms. Nors parapija yra labai sunkioje finansinėje situacijoje, dėl praėjusių metų didelių remonto darbų, yra priversta ieškoti aukotojų ir pakeisti bent tris bažnyčios langus, kurie yra avarinėje būklėje, nes Darbų saugos inspekcija grasina uždaryti bažnyčią, jei iki lapkričio pirmos nebus sutvarkyti langai, kurie kelia pavojų žmonių saugumui.

Nuo 2001 metų parapija yra atsiemusi jai priklausančią senąją kleboniją, kuri dėl savo istorinio ir architektūrinio ypatumo yra įtraukta į Lietuvos Respublikos Kultūros vertybių apsaugos departamento registrą, kaip valstybės saugojamas objektas. Tai unikalus medinės architektūros pavyzdys, vienintelis

Marijos Vardo bažnyčios Sasnavoje interjero detalė, jau baigiama atnaujinti.

toks visame Suvalkijos regione. Kadangi sovietiniais metais buvo pastatyta kita klebonija, senąją kleboniją stengiamės suremontuoti ir įrengti joje parapijos namus, kuriuose būtų įrengta parapijos salė, patalpos vaikų katekizacijai, jaunimo ir vaikų veiklai, taip pat „Caritas“ ir kitų organizacijų patalpos. Antrajame pastato aukšte planuojame įrengti gyvenamas patalpas, kuriose galėtų laikinai prieglobstį rasti vienišai seneliai, kuriems jau yra per sunku gyventi savarankiškai. Tačiau išvežami į kitų miestų globos namus jie patiria didžiulę įtampą, jaudinasi atskirti nuo savo aplinkos ir jiems brangių vietų bei žmonių. Todėl jau dabar daugelis senyvo amžiaus žmonių laukia, kada bus restauruoti parapijos namai ir teiraujas, ar jie galės juose apsigyventi. Tačiau dėl šios stokos darbai vyksta gana lėtai.

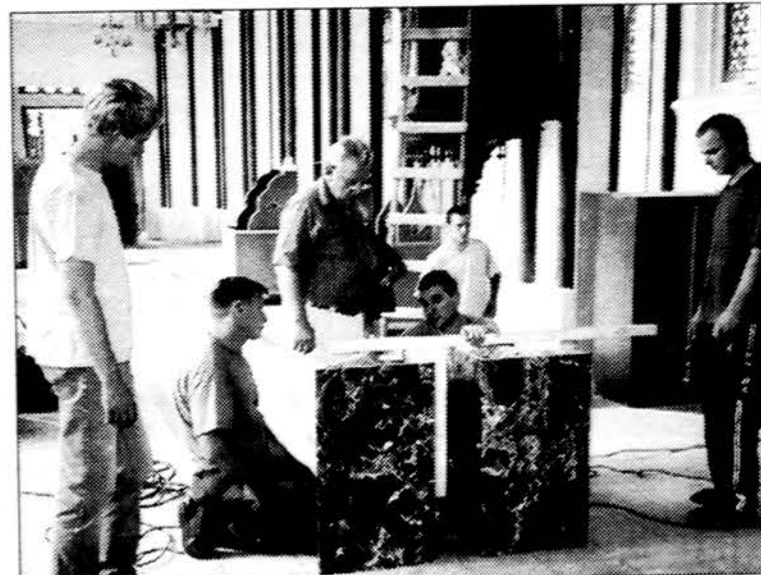
Šiuo metu jau esame su-

tvarkę pastato pamatus, sienas, uždeję naują skardos stogą ir šiais metais planuojame sudėti pastatui langus, apkalti sienas dailylentėmis. Tačiau lieka dar visi vidaus įrengimo darbai.

Ateinančiais metais Sasnavos parapija švęs 100 metų jubiliejų, todėl labai norėtusi, kad šiam gražiam jubiliejui pabaigtume bažnyčios ir parapijos namų remontus. Per tuos penkerius metus parapija sulaukė daug geradarių, kurie padėjo tvarkyti bažnyčią ir parapijos namus. Su didžiuliu dėkingumu kasdien šv. Mišių bendroje maldoje meldžiamės už visus gyvus ir mirusius mūsų parapijos geradarius. Keletą kartų metuose aukojame specialias šv. Mišias už geradarius. Tikimės, kad ir ateityje Dievas padės mūsų parapijai rasti aukotojų, kad galėtume užbaigti pradėtus darbus ir garbinti Viešpatį sutvarkytuose Dievo namuose, bei vykdyti pastoraaciją parapijos namuose.

Jei kas galėtų auka (nors ir nedidele) prisidėti prie Dievo Motinos Marijos Vardo Sasnavoje bažnyčios remonto, galima tai atlikti Šiluvos atlydų šv. M. Marijos Gimimo parapijoje metu, nes Sasnavos klebonas kun. A. Liepa vadovauja atlydams. Vėliau ar iš toliau norintys paaukoti, gali siųsti auką šv. M. Marijos Gimimo parapijos vikarui kun. Rimvydui Adomavičiui, pažymint, kad tai Sasnavos bažnyčiai. Aukos bus persiųstos į Lietuvą.

Kun. A. Liepa
Sasnavos Marijos Vardo
parapijos klebonas

Savoriai talkininkai padeda remontuoti Sasnavos bažnyčią.

Marijos Vardo bažnyčia Sasnavoje.

SKELBIMAI

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$607;
2 mieg. — \$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

PASLAUGOS

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VYRYKLAS, ORO
VENITUUVUS,
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

STATE FARM INSURANCE
AT TOWN OF JONAS, SVETKATOS
IR GYVENIMO DRABUŽIAUS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukso S. Kane kalba lietuviškai
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654 773-581-8654

SIŪLO DARBA

Major taxicab co. looking for
qualified cab drivers
to service south suburbs.
To apply please
call 847-414-5623.

Reikalinga vairuojanti,
vyresnio amžiaus moteris
prižiūrėti vaikus ir
gyventi kartu.
Tel. 630-655-4965.

Housekeeper/cleaning person
needed to maintain Lakeview
home. Will be needed 8hrs a week
English speaking a must. Vehicle
preferred. PLS provide references.
Call Judi at 312-640-4552.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Violeta Urmana, Leo Nucci ir Franco Bonisolli po Verdi „Il Trovatore“ Vienos valstybinėje operoje 2000 m.

Prieš keletą metų išleisto žinomo vokiečių muzikos kritiko Dieterio Davido Scholzo knygoje „Primadonos mitas“ pateikiami interviu su 25-omis žymiausiomis mūsų laikų dainininkėmis. Violetos Urmanos pokalbis pateikiamas šalia tokių legendinių asmenybių kaip Elizabeth Schwarzkopf, Birgit Nilsson, Renata Scotti, Montserrat Caballé, Astrid Varnay.

Violetos Urmanos koncertas Morton gimnazijos auditorijoje vyks rugsėjo 21 d. (J. Sterling Morton H.S. Auditoria, 2423 So. Austin Blvd., Cicero, IL). Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“ (2711-15 West 71st Street, Chicago, IL 60629); tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6909. Sekmadieniais bilietai parduodami Lemonte, Pasaulio Lietuvių centro vestibulyje, po 9 ir 11 val. šv. Mišių. Del bilietų ir aukų galima kreiptis į organizacinio komiteto narę Ireną Kriauciūnienę tel. 630-734-9626 arba adresu, 806 Kenmare Dr., Burr Ridge IL 60527.

Lietuvos Vyčių 82 kuopa.

kartu su ALTu, East Chicago Lietuvių Bendruomenės apylinkė ir šv. Kazimiero parapijos bičiuliai rugsėjo 14 d., sekmadienį, VFW 6880 Hendricks, Merrillville, IN, vietovėje ruošia šventę, kurioje taip pat bus paminėtas, prieš 37 metus įvykęs, prel. Igno Urbono paskyrimas vadovauti šv. Kazimiero parapijai, Gary, Indiana. Šv. Mišios (lauke) prasidės 12 val., po Mišių bus vašės ir pasizmonėjimas. Svečius linksmins akordeonistas Bronius Mūras. Vietas užsisakyti reikia iki rugsėjo 10 d., skambinant šiais telefonais: Joana Rudzevičienė 219-884-2220; Ursula Tavaras 219-769-1791; Elizabeth Starzewicz 219-922-1522.

Lietuvių operos choras pirmąjį repeticiją renkasi rugsėjo 12 d., penktadienį, 7:30 val. v. Jaunimo centre. Operos vadovai atvykusius supazindins su ateinančiais metais statoma puikia J. Verdi opera „Trubadūras“; bus rodomas 1989 m. šios operos pastatymas, kuomet pirmą kartą pas mus pasirodė iš atbūndančios Lietuvos atvykusios solistės Irena Milkevičiūtė. Valdysbos pirmininkas Vaclovas Momkus į pirmąjį repeticiją kviečia visus anksčiau dalyvavusius dainininkus ir dainininkes, o taip pat prašo į chorą įsijungti naujus.

Čikagos ir Lemonto moksleivių ateitininkų kuopa pradeda naujuosius veiklus rugsėjo 14 d., sekmadienį. Renkames Palaimintojo J. Matulaičio misijoje 11 val. ryta šv. Mišioms. Po to tęsti veiklos važiuosime į Čyvu namus. Kviečiame visus gimnazistus, kurie domisi ateitininkų veikla, prisijungti. Daugiau informacijos galite gauti kreipdamiesi į kuopos globėją Marių Polikaitį 630-257-2022 arba į kuopos pirmininką Algį Bielskų 708-788-6208.

Kauno J. Jablonskio pradinės mokyklos „Aušros“ (berniukų ir mergaičių), „Saulės“ (VIII), Jėzuitų (IX), S. Dariaus ir S. Gireno (IV), V. Kudirkos (V) gimnazijų muziejai kaupia duomenis apie mokytojus ir moksleivius – pasipriešinimo okupantams dalyvius. Prašome buvusius sukilėlius, partizanus, „plechaviečius“, pagrindininkus, po-

litinius kalinius, Sibiro tremtinius, nacių kacetų kalinius atsakyti į klausimus ir pasiųsti 2 nuotraukas (9x13 cm). Tiksliname šių mokyklų auklėtinių – pasmerktųjų gėtę – likimą (žuvo, išliko, slapstėsi). Klausimai: 1) rezistentų (tremtinių) vardas, pavardė; 2) gimimo (mirties) metai ir vieta; 3) kur ir kada mokėsi? 4) kurioje veikloje dalyvavo (nukentėjo)? Siųsti Jonui Venkevičiui, Aušros g. 40-18, LT-3005, Kaunas, Lithuania (tel. 837-732-594).

Filatelistų draugija „Lietuva“ kviečia visuotinį narių susirinkimą rugsėjo 14 d., sekmadienį, 12:30 v. popiet, Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje. Po susirinkimo – vašės ir pabendraavimas. Bus daroma bendra dalyvių fotografija draugijos spaudai. Kviečiami nariai bei visi, kurie domisi Lietuvos filatelija.

Beverly Shores, IN, šv. Onos bažnyčioje lietuviškos šv. Mišios vyks rugsėjo 14 d., 1 v. p.p., – vieną sekmadienį anksčiau – dėl Violetos Urmanavičiūtės koncerto rugsėjo 21 d., į kurį daugelis vietos lietuvių rengiasi važiuoti. Mišias aukos kun. Kazimieras Amburas, SJ, kuris jau grįžta į Lietuvą.

„Seklyčioje“ rugsėjo 10 d., 2 val. p.p., trečiadienio popietėje lankysis Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Trečiadienio popietį lankytojai nekantriai laukė šios progos. Maloniai kviečiami prisijungti visi.

Rugsėjo 14 d., po 10:30 v. šv. Mišių visus kviečiame į šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salę, kur galėsite papiešti. Šie pietūs yra ruošiami Šiluvos atleidų pabaigai. Norėdami sutaupyti jūsų brangų laiką, kad ne reikėtų grįžti į namus ir vėl atvykti į Šiluvos atleidų procesiją, mes siūlome papiešti.

LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius ruošia išvyką į Chicago Shakespeare Theater vaidinimą „The Taming of the Shrew“. Iš PLC išvykstame spalio 8 d. 10:30 v. ryto. Registracijos tel. 708-346-0756 ir 630-243-0791.

ŠV. ANTANO BAŽNYČIA PASIPUOŠĖ
PAL. J. MATULAIČIO SKULPTŪRA

Kuomet praėjusių metų spalio mėnesį, šv. Antano parapijos bažnyčioje Cicero neišėjus aplinkybėmis kilęs nedidelis gaisras sunaikino Palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio paveikslą bei jo relikviją, Cicero lietuviai ieškojo būdų, kaip pratęsti šio šventųjų eiles keliamo dvasininko įamžinimą šioje lietuvių pastatytoje šventovėje.

Tuoju buvo sudarytas komitetas iš veiklių parapijos moterų (Aldonos Zailskaitės, Marijos Remienės ir Onos Venclovienės). Po ilgesnių svarstymų buvo nutarta kreiptis į pasiūlymusi menininką Ramojų Mozoliauską dėl Pal. J. Matulaičio skulptūros sukūrimo.

Ir štai rugsėjo 31 d., po šv. Mišių, šv. Antano parapijos bažnyčioje įvykusiame sekmadieniniame tautiečių susirinkime buvo pristatytas anksčiau minėto skulptoriaus darbas, kuris visų dalyvių buvo šilintai sutiktas ir gerai įvertintas.

Programą vedęs dr. Petras Kisieličius pasidžiaugė šio užsimojimo gražiu realizavimu, dėkojo R. Mozoliauskui, komitetui bei kitiems, kurių bendros pastangos davė gražius vaisius. Vėdėjas pažymėjo faktą, jog skulptorius už darbą pinigų neėmė, o norėjo, kad būtų atsilpyginta vien tik už medžiagas (susidarė 1,200 dol. suma, kuri bus padengta iš draudimo kompanijos kompensacijos).

Čia dalyvavęs parapijos klebonas kun. James Kastigar irgi buvo patenkintas skulptūra, kurią jau tą pačią dieną jį padėjo bažnyčioje, prie šoninio altoriaus. Jis sakė, kad yra kalbėjęs su Cicero gimimiečiu bei augusiu arkivyskupu Paul Marinkumi (buvusiu Vatikano banko valdytoju, dabar gyvenančiu Arizonoje), dabar sveiksta po operacijos, kuris sutiko atvykti į skulptūros

šventinimo iškilmes kiek vėliau. Pats klebonas norėtų, jog tai įvyktų po to, kuomet į namus sugrįš šv. Antano parapijos lietuvių sielovada besirūpinantis kun. dr. Kęstutis Trimakas, kuris rugsėjo mėn. 1 d. išvyko savo rudeniniams išpareigojimams Lietuvon.

Kalbant apie šią skulptūrą, reikia pažymėti, jog ji padaryta iš stiklo pluošto („fiber glass“). Jos autorius mums sakė, kad darbas užtruko apie pusantros mėnesio su pertraukomis. Skulptūros išliejimo darbus atliko amerikietis, kuris specializuojasi tuose reikaluose. O su pasiūlymais, kokia ta skulptūra turėtų būti, atėjo sudaryto komiteto nars.

Atsisveikinta su
kun. dr. K. Trimaku

Tame pačiame lietuvių subuvime buvo laikinai atsisveikinta su Cicero lietuvių mylimu dviasiu vadu kun. dr. K. Trimaku, kuris, kaip ir kiekvieną rudenį, pakelia sparnus kelienei į Lietuvą, kur jo laukia dėstybas aukštosiose mokyklose.

Išvykstančiam gražų žodžių negailėjo dr. P. Kisieličius. Taip vadinamo „Kavos klubo“ vadovė Jonė Bobinienė bei Mėta Gabalienė prie linkėjimų pridėjo ir 300 dol. dovaną. Kun. dr. K. Trimakas savo žodyje padėkojo už pinigus, kuriuos žadėjo padalinti paramos reikalingiems jaunuoliams.

Reikia pažymėti, jog kun. dr. K. Trimakui išvykus, lietuviškas pamaldas bent kurį laiką, sutiko vesti kun. V. Memėnas. Gaila, kad, paankstinus pamaldų laiką Brighton Parko lietuvių parapijoje, iš ten jau nebus galima susilaukti kunigo.

Edvardas Šulaitis

Pianistas Rimantas Vingeras koncertuos rugsėjo 14 d., sekmadienį, 12:30 v. p.p. (po 11 val. šv. Mišių), Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, IL. PLC žemutiniame aukšte. Šiaulietis pianistas siekia muzikos daktaro laipsnio University of Cincinnati konservatorijoje, yra koncertavęs ne tik Lietuvoje, bet ir Amerikoje.

Šiuo metu yra universiteto operos fakulteto akompaniatorius. Su žmona Vijole, kuri yra specialioji pedagogė, dirbanti su sutrikusio intelekto vaikais, augina sūnelį Kristupą. Savo honorarą R. Vingeras aukoja Lietuvos vaikų labui. Visus kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis. Bus kavutė ir užkandėliai. Iš anksto bilietus galima įsigyti Pasaulio lietuvių centre rugsėjo 7 d. po šv. Mišių.

Naujiena – vyno ragavimo vakaronė rugsėjo 13 d., sekmadienį, 7:30-10:30 v.v. Sužinosite, kuo skiriasi įvairių rūšių vynai, paragavę patys patirsite jų savybes. Bendrausime Ateitininkų namų prieglobstyje, skambant Rytų Vyganto džiazo grupės muzikai, vaišinantis užkandėliais. Savo atvykimu paremsite vargingai gyvenančius vaikus bei studentus Lietuvoje. Labdaros vakarą, remiantį Lietuvos vaikų globos būrelį „Saulutę“, rengia „Saulutės“ draugės Vilija Garbonkienė, Laura Lapšytė, Diana Vaskelienė ir Nida Verachtert. Vietų skaičius ribotas, tad siūlome užsisakyti iš anksto. Auka asmeniui 40 dol. Čekį rašyti „Saulutė“ arba „Sunlight Orphan Aid“ ir siųsti Nidai Verachtert, 5125 N. Kenmare, Unit 2S, Chicago, IL, 60640. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

SKELBIMAI

• FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO! Tik 15,9 cento skambinant į Lietuvą, 4,9 cnt JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Naudodami DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu remiate išėjusios lietuvių žiniasklaidą. DIAL NOW – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Audrė Budrytė (Ona) ir Kęstutis Nakas (Vytautas) spektaklyje.

ŽIŪROVUS UŽVALDANTIS SPEKTAKLIS

Šeštadienis, rugpjūtio 30-oji, buvo puiki diena. Vasarai riedant į pabaigą, Čikagoje nebuvo kaitros ir iprastos drėgmės. Saulėtas dangus kvietė visus pasidžiaugti šventinio savaitgalio pirmąją dieną. Mokslo metams prasidedant, šis savaitgalis yra lyg signalas, kad vasaros malonumai eina prie pabaigos.

Tai savaitgalis pabendrauti su draugais, atšvęsti kažkieno gimtadienį ar vedybinę suktį, o lietuviams šeštadienis buvo proga pamatyti spektaklį „When Lithuania Ruled the World, Part IV“.

Žinodami, kad pastatymas modernaus žanro, šiek tiek abejingai važiuojame į Chicago Cultural Center, tačiau nedidelio teatro patalpose vykęs spektaklis maloniai nustebino. Fone – gamtovaizdis su lietuviškais kryžiais (koplytstulpiais). Scenoje, lyg iš stambių medinių kaladžių, – Gedimino stulpai, kurių dalys naudojamos įvairiems poreikiams. Artistai juodais marškiniais ir juodomis kelnėmis sukuria įvairių per-

Vaidina vienuolika aktorių

ir kiekvienas aktorius atlieka kelis vaidmenis. Pvz. Audrė yra Birutė, Ona, tarnaitė ir t.t. Pabrėžiama, kad Lietuvos didieji kunigaikščiai galėtų turėti karaliaus titulą, išryškinama Vytauto ne tik tolerancija, bet ir sumanumas kviečiant amatininkus darbuotis Lietuvoje, karaimų kilmė ir originali reikšmė.

Nedidelę salę užpildė žiūrovai buvo įvairaus amžiaus, nemažai jaunų profesionalų, o gal studentų, ir atrodo, kad lietuvių buvo nedaug.

Kęstutis Nakas rašo, vaidina, režisuoja. Šiuo metu yra Roosevelt universiteto „Associate Professor of Theater“. Audrė Budrytė baigė North-western universiteto teatro fakultetą, vaidino įvairiose teatrų grupėse (Chicago Shakespeare Theatre, Theater of the Center, Mary Archie, Emerald City, Alphabet Soup ir Chamber Productions of Boston, MA). Audrė gyvena Lietuvoje ir vaidina Šiaulių ir Kauno dramos teatruose. Be to, dirbdama su Rūta Vanagaite, padėjo įgyvendinti pirmųjų LIFE teatro festivalių Lietuvoje idėją. Audrė augo Čikagoje, baigė lituanistines mokyklas ir yra lietuvių visuomenės mėgstama artistė, vertinama ne tik dėl vaidybinio talento, bet ir dėl jos santūrumo, išsilavinimo ir geros širdies – atsisakydama honoraro, Audrė ne kartą atliko programas labdaros organizacijoms.

Linkime Kęstutiui ir Audrei Nakams sėkmės pasirinktame gyvenimo kelyje, o lietuvių visuomenei – nepraleisti progos pamatyti įdomų spektaklį „When Lithuania Ruled the World, Part IV“.

Indrė Tijūnėlienė

MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA VĖL ATVĖRĖ
TAUTINĖS ŠVENTOVĖS VARTUS

2003 m. rugsėjo 6 d. Lemonto Maironio lituanistinė mokykla pradėjo naujuosius mokslo metus.

Nuotraukos Vitalijos Pulokienės

Lemonto Maironio lituanistinėje mokykloje nuo pat ankstyvo ryto šurmuliavo moksleiviai, jų tėveliai ir pedagogai. Šeštadienį, rugsėjo 6 d., nušvito išėjusios padangės skambiu lietuvišku žodžiu. Prasidėjo naujieji mokslo metai! Mokyklos direktorė, Audronė Elvikienė, pasveikino

vaikučius, tėvelius, mokytojus ir visus, prisidedančius prie lituanistinio švietimo. Šią vasarą viešėjusi Lietuvoje, Dainų ir šokių šventėje, direktorė Lietuvą pavadino mažųjų perlu, kurio dalelę mes turime čia, Amerikoje. Tad turėkime tą perlą kiekvienas savo širdyje, saugokime ir puoselėkime jį.

me jį.

Mokslo metų atidarymo proga buvo įneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Kun. Palokas kvietė susikaupimui ir malda laimimo vaikūčius. Lietuvos himno žodžiai skambėjo salėje, kuri vos galėjo sutalpinti 400 vaikų! Tiek, ir dar daugiau, norinčių mokytis lituanistinėje Maironio mokykloje užsiregistravo pirmą kartą. 44-erių metų gyvuojanti mokykla mena laikus, kuomet keli mokytojai įkūrė lietuvišką klasę, norėdami išlaikyti, išsaugoti lietuviško žodžio gavią versmę. Šiais metais, po keturių dešimtmečių, mokykla yra viena didžiausių Čikagoje ir apylinkėse.

Po oficialios dalies pasipylė minia klegančių mokinukų į saulės nutviekstą mokyklos aikštelę bendrai nuotraukai, kuri yra ne tik prasmingas vienybės simbolis, bet ir graži lietuviško švietimo istorija!

Vitalija Pulokienė

Direktorė Audronė Elvikienė pradėjo šventinę programą, sveikindama visus su naujaisiais mokslo metais.